

عنوان مقاله:

رسول و نبی در اندیشه مفسران و متکلمان؛ سیر تطور و نقد دیدگاه ها

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات قرآن و حدیث، دوره 12، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 35

نویسندگان:

طیبه اورنگی - دانشجوی دکترای علوم قرآن و حدیث دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران.

مهدی مهریزی - دانشیار گروه علوم قرآن و حدیث دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران.

سید محمد باقر حجتی - استاد گروه علوم قرآن و حدیث دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

دو مفهوم رسول و نبی گرچه به صورت گسترده‌ای در قرآن کریم و فرهنگ اسلامی مورد استفاده بوده اما مفسران و متکلمان مسلمان کمتر بر معنای دقیق این دو توافق داشته‌اند. به طور کلی می‌توان دیدگاه‌های ایشان را در این زمینه تحت دو عنوان تغییر و تساوی تقسیم‌بندی نمود. البته دیدگاه تغییر با تقریرهای چندگانه‌ای تبیین شده است که در هر یک از این تقریرات وجه تمایز رسول از نبی عبارت است از: داشتن ماموریت ابلاغ وحی به مردم، داشتن شریعت مستقل، داشتن کتاب، رویت فرشتگان. آنان که رسول را مامور ابلاغ وحی دانسته‌اند و برای نبی چنین امری را قائل نیستند، معنای نبی را یکی از این سه دانسته‌اند: عدم داشتن رسالت ابلاغ وحی، خبردادن از جانب خداوند و دارا بودن شان و مقام بالا. در این مقاله دیدگاه‌های حدود 80 مفسر و متکلم درباره این دو واژه، در سه دوره زمانی متقدمان، متاخران و معاصران مورد بررسی قرار گرفته و طبقه بندی شده است. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که تقریرات مختلف از تساوی یا عدم تساوی دو مفهوم نبوت و رسالت در تمامی ادوار اندیشه اسلامی وجود داشته است، هرچند متاخران بیشتر به اعم بودن مفهوم نبوت نسبت به رسالت تمایل داشته‌اند. با این وجود طبق نظر نگارنده با توجه به اشکالاتی که در تقریرات مختلف نظریه تغییر وجود دارد، چنین نتیجه‌گیری شده که رسول و نبی در معنای اصطلاحی مورد استفاده در قرآن کریم و متون اسلامی به یک معنا هستند.

کلمات کلیدی:

قرآن کریم، رسول، نبی، مفسران، متکلمان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/955839>

